

Finnbogi Arge, landsstýrismaður í vinnumálum:

- Vit fara ikki inn á matstovu fyri rúsin

Tað er neyðugt við hugburðsbroyting, tá hugsað verður um at nýta rúsdrekka. Tað kann eins væl vera ein partur av einari hugnaligari, sosialari samveru, har fólk fáa eitt glas av víni afturvið einari góðari máltíð, sigur landsstýrismaðurin, sum fyrsta dagin skal taka støðu til, um fleiri skeinkingarloyvi skulu latast

DAGNY JOENSEN

Tað er tryggari at fólk hava møguleika at keypa sær eitt glas av víni ella eina øl í skipaðum viðurskiftum. Strangar treytir eru settar teimum, sum hava skeinkingarloyvi. Verða treytirnar ikki yvirhildnar, missir loyvisgavari loyvið.

Tað sigur Finnbogi Arge, landsstýrismaður. Hann skal um stutta tíð taka støðu til málið um skeinkingarloyvi, sum liggur í Tinganesi.

Í fjør heitti Tórshavnar Býráð á landsstýrið um at taka spurnignin um skeinkingarloyvir í Havn, upp til

viðgerð.

Býráðið fekk svar frá undanfarna landsstýrismanninum, sum ikki var hugaður at lata fleiri loyvir.

Kappingaravlagandi

Síðani varð málið kært til Kappingarráðið, sum í november 1997 helt, at avgerðin hjá landsstýrismanninum kundi virka avlagandi fyri kappingina millum hotel og matstovu.

Í januar 1998 heitti vinnuálmástýrið á Kappingarráðið um at taka málið upp til nýggja viðgerð.

Tað er henda viðgerð sum skal fara fram nú. Eg haldi ikki, at tað er serliga

skaðiligt at geva okkurt skeinkingarloyvir afturat, sigur Finnbogi Arge, sum hevur kannað hagtöluni frá 1993 - 97.

Solan bert tvey pst. á matstovum

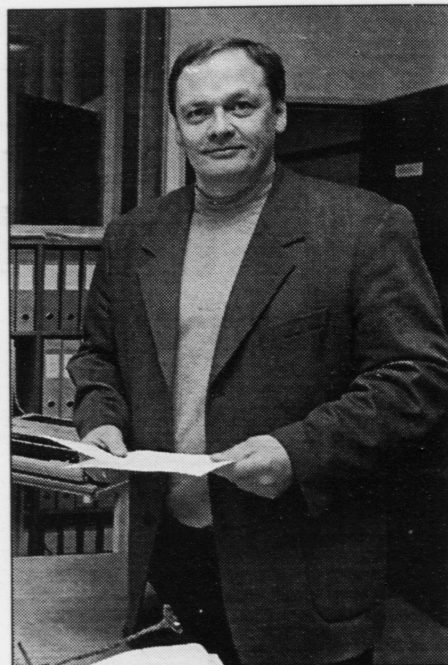
Tað visir seg, at tann parturin av rúsdrekka, sum hotel og matstovu selja, er bert 6 pst. av samlaðu søluni. Verða ølklubbarir tiknir burtúr, eru bert tvey pst. av rúsdrekka selt í hotel- og matstovuvinnuni.

Tað sigur mæð so mikið, at tað er tryggari at lata loyvir til stóð, har strangar treytir eru settar fyri søluna. Verða treytirnar ikki lúkað-

ar, missir loyvisgavari skeinkingarloyvið. Tí er tað tryggari umhvørvi at keypa sær eitt glas av víni ella øðrum á eini matstovu.

Tú fert ikki inn á eina matstovu at rúsa teg, men fyri at fáa eina góða máltíð. Tí haldi eg, at vit ikki skulu vera so banginfyri at lata nøkur skeinkingarloyvir afturat, sigur landsstýrismaðurin, sum samstundis heldur, at vit mugu koma burtur frá hugburðinum, at fólk bert drekka fyri at rúsa seg. Tað kann eins væl vera hugnalig sosial samvera, og harnæst er tað gagnligt fyri ferðavinnuna.

Mín niðurstøða verður

tí helst, at eg fari at mæla til at okkurt loyvi verður latið afturat, sigur Finnbogi Arge, sum eisini er tann, ið skal áseta talið av skeinkingarloyvum frameftir.

- Eg haldi ikki at vit skulu vera so bangin fyri at geva fólk møguleika at keypa sær eitt glas, tá tað verður gjørt undir skipaðum viðurskiftum

Landsstýrismaðurin í vinnumálum á vitjan á Álandi og Isle of Man:

Landsstýrið kannar vinnumál í oyggjalondum

Landsstýrismaðurin og arbeidshólkurin, sum skal koma við uppskoti um skipaðan vinnupolitikk í Føroyum, eru her stódd á Álandi. Vinstrumegin siggjast: Jens Chr. Justinussen, Maria Róin, Karin Toftagaard, Finnbogi Arge, Roger Nordlund, varaløgmaður, Carin Nordquist og Kjartan Kristiansen

Finnbogi Arge, landsstýrismaður og føroysk embætisfólk hava verið á kanningarferð í oyggjalondum, fyri at vita hvussu slík samfeløg hava skipað sín vinnupolitikk

DAGNY JOENSEN

Nú skulu Føroyar hava skipaðan vinnupolitikk.

Í hesum sambandi er ein arbeidshólkur settur, sum skal stinga út í kortið, hvør kósir skal vera. Í arbeidshólkunum sita Karen Toftagaard, formaður, Jens Christian Justinussen, skrivari, saman við embætisfólkum í vinnuálmástýrinum.

Arbeidshólkurin hevur saman við landsstýrismanninum í vinnumálum, verið á kanningarferð á Isle of Man og Álandi.

Hann hevur sett sær fyri at vita, hvussu aðrir oyggjabólkar hava skipað seg vinnuliga, eins og fyri at kanna, hvør munurin er har og hjá okkum viðvíkjandi vinnuliga møguleikunum.

Oyggjalond í blóma

Tað visir seg, at nøkur oyggjalond hava blómandi vinnulív, og hava ment nýggjar vinnugreinar við góðum úrsliti. Vit hava

kannað búskaparligu, geografisku og vinnuligu økini, sigur landsstýrismaðurin, sum samstundis var á almennari vitjan í báðum oyggjalondum, har hann hitti sínar starvsfelagar.

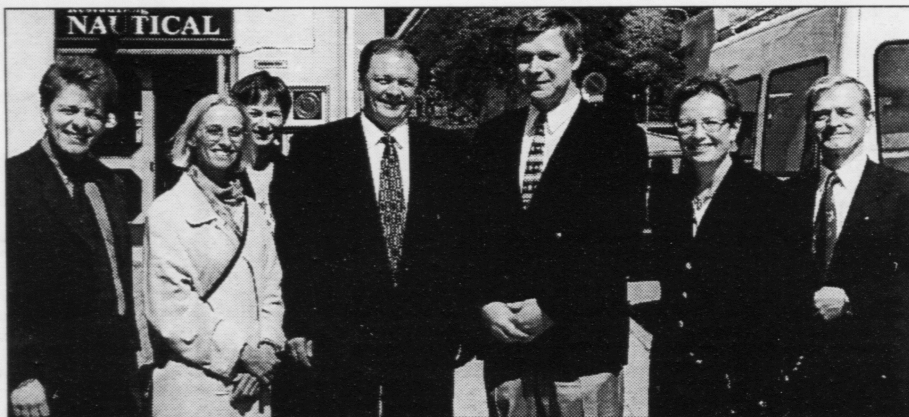
Finnbogi Arge sigur, at stórir munur er á hesum báðum londum. Eitt nú er Isle of Man lágs kattaland, har skattaprosentið er 20 pst., meðan skattslagið viðurskiftini á Álandi líkjast okkara.

Bretar vitjaðu áður

Søguliga var Isle of Man áður staðið, har bretar leitaðu í summáritiðini.

Ferðavinnan var tá høvudsóðin, men tá hópfærdarnar við flogfórum byrjaðu at flyta fólk suðureftir í sekstírunum, minkaði ferðavinnan niður í lítið og einki. Tað fæddi til stórt arbeidssloysi og fólk fluttu inn á meginlandið.

Í 1962 varð skattaprosentið lækkað niður í 20 pst., fyri at fáa fólk at støðast,

og eisini at fáa fyrirkur at stona nýggj arbeidsspláss. Tá fólk og fyrirkur funnu útav, at tað skattslagi var ein fyrimunur at flyta til Isle of Man, broyttist støðan.

Altjóða virksemini

Nýggjar vinnur tóku seg upp, eitt nú altjóða bankavirksemi, tryggingarvirksemi og eisini fingur skipafeløg góðar treytir.

Hetta skapti altjóða vinnuvirksemi á Isle of Man, sum alternativar vinnur. ið ikki beinleiðis vóru tengdar at

tilfeinginum í landinum, sigur landsstýrismaðurin.

Kunnu royndirnar í hesum oyggjalondum vera við til at geva føroyingum hugskot um nýggjar vinnur?

Munurin er, at vit í Føroyum fyrst og fremst hugsa um egna tilfeingi. Vit kunnu siga, at álandingar og Isle of Man bógvar hugsa meira á altjóða øki, og duga at finna virðir uttan fyri oyggjar.

Tað visir okkum, at vit mugu hugsa meira altjóða vegin um alternativar vinn-

ur, enn bert um, hvat vit kunnu fáa burtúr t.d. fiskivinnuni, sigur Finnbogi Arge.

Fakfeløgini og vinnan

Vil tað siga, at Landsstýrið unthugsar at seta lønarlækking í gildi, sum áður hevur verið nevnt í sambandi við Isle of Man, og sum Fólkaflókkurin áður hevur tosað um?

Tað er ein misskiljing at vit vilja fremja lønarniðurskurð. Vit vilja lækka skattin, og vit vildu helst,

at fakfeløgini bóðu um skattalætta, heldur enn lønarhækking, sum bert dýrkar um framleiðslukostnaðin.

Er tað ikki sum at vísa tarvi reytt, at bjóða fakfeløgum skattalætta í staðin fyri lønarhækking?

Tað er møguligt, men tað er eisini ógjeliga harmiligt. Størsta forðingin er, at fakfeløgini ikki duga at siggja fyriminin í skattalætta heldur enn í lønarhækking, og tað forðar fyri at vit kunnu menna vinnulívið, sigur Finnbogi Arge.